

Dr. Beeker

Voetbalkoorts

Maandag ook naar het voetbal gekeken? Wij hadden de praktijk op maandagmiddag gesloten, een collega nam voor ons waar en we zaten lekker met z'n allen voor de televisie. We hebben de praktijk ook al volgehangen met vlaggetjes, ik vind het altijd wel wat gezelligs hebben en bovendien verbindt de voetbalkoorts ook mensen. Dat is iets wat we na de verkiezingen, waarin voornamelijk op onderlinge verschillen werd gewezen, wel weer eens nodig hadden. De Deens-Nederlandse voetbalbanden gaan al een lange tijd terug en ik neem aan dat na deze wedstrijd iedereen zal beamen dat de Denen nog niet zo beroerd zijn, ze hebben ons in ieder geval lekker geholpen.

Op medisch vlak kan ik weinig Deens-Nederlandse verbintenissen bedenken, maar dat geldt vooruitkijkend voor Japan niet. Wist u dat de moderne westerse geneeskunde in Japan is geïntroduceerd door de Nederlanders? Op 19 april 1600 strandde het VOC-schip 'De Liefde' voor de kust van het

zuidelijke Japanse eiland Kyushu. De plaatselijke Shogun gaf de Nederlanders een vrijbrief tot het vestigen van een handelspost en een paar jaar later had de VOC op die plek een buitenpost ingericht. De Shogun wilde die vreemde Nederlanders wel graag in de gaten houden en liet voor de kust een eiland graven, waarop de Nederlanders zich moesten vestigen. Uiteindelijk is de Nederlandse handelspost daar bijna drie eeuwen actief geweest.

Gedurende deze jaren verbleven meerdere scheepsartsen (chirurgen) van de VOC op het eiland en hoewel dat beroep ook in Nederland geen groot aanzien had, waren daar toch een aantal grote namen bij. De Shogun was zeer geïnteresseerd in de Nederlandse geneeskunde en liet regelmatig onderwijs geven door de chirurgen. De eerste echt bekende chirurgijn was Caspar Schamberg en hij verbleef van 1644 tot 1651 op het eilandje. De shogun was zeer onder de indruk van zijn medische vaardigheden en liet zich uitvoerig informeren. De algemene chirurgie in Japan heeft tot in de negentiende eeuw Casparu-rhyu gekoeheten (de chirurgie van Caspar).

Aan hem hebben de Japanners nog de volgende termen te danken; Mesu (mes), supoito (spuit), kateru (catheter) en shinu (zenuw). Behoudens de 'moderne' Nederlandse chirurgische technieken, introduceerden opeenvolgende artsen bijvoorbeeld de verloskunde.

Dat was wel nodig overigens, want na een aantal decennia verbood de Shogun de aanwezigheid van Nederlandse vrouwen op het eiland en alleen 'courtisanes' mochten er nog komen. De gemengde zwangerschappen werden deels weer door Nederlandse artsen begeleid.

En later verwierf de arts Von Siebold grote faam, door een Japanner die al meer dan tien jaar blind was, het zicht weer terug te geven. Waarschijnlijk betrof het iemand met staar en heeft hij chirurgisch de troebele lens verwijderd, zoals nu nog steeds gebeurt, alleen wordt er nu een nieuwe lens voor terug geplaatst. Overigens deed Jezus in zijn tijd ook al aan staarbehandeling; hij liet een blinde zien en zeer waarschijnlijk betrof het hier ook iemand met zogeheten 'rijp staar'. De lens is dan zo troebel en zacht dat je hem met druk op de buitenkant van het oog naar achter kunt drukken waarna hij in de oogbol naar beneden zakt en men weer kan zien.

In ieder geval is Nederland voor Japan zeker belangrijk geweest en hebben ze in dat opzicht veel aan ons te danken. Nu maar hopen dat ze dat in hun achterhoofd houden zaterdag: een knullig terugspeelballetje of een kopballetje in eigen doel hebben we wel verdiend!

JACO BEEKER
www.drbeeker.nl
INFO@DRBEEKER.NL